

KANDIDATNUMMER 3093

Sidetall 1 av 4

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

en internasjonale sommerskole

universitetet i Oslo

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Sapmi har to betydninger: Det først betyr det område at de har bodd (geografisk) og andre navnen folkgrupper.

2. Hva er Nordkalotten?

befolkninger at de har bodd i nord Norge - Sverige ~~Den~~ Danmark og Kolayohala i Russland.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

en same basere gentisk arvstemi, kultur og språk ~~og det er viktig at de er basert.~~

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

De flytter hver vår og høst for å jakte og fiske fordi de blir kjent ulike områdene.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Fordi de ~~tenkte~~ vil ikke miste språket og der de lever.

6. Nevn to eksempler på hvordan fornuftspolitikk overfor samene ble praktisert.

To ~~er~~ nevner at ~~de~~ de ble praktiseret var engash og engisnt.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

I paragraf 110a ~~ta~~ fram la fram ~~to~~ ^{Samisk.} temaer om politiske og rekke organisasjoner for

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Nordisk sameråd kan bruke i radio og på ~~tr~~ og litratur om samisk.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

noaiden hadde funksjon i det gamle samiske samfunnet om sosial arbeider, historiarbeider og naturfag.

3093

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Lars Levi Læstadius var en person at han sier ~~at vi ikke kan bruke alkohol~~ for religjøs.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjuårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjuårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjuårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjuårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.
- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Fordi den perioden i livet har størst innflytelse på voksenlivet.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

På midten av 2000-tallet beskriver om en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju og trettiårene.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Helen Øye sier alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i og de kun gjør og skrives på CV-en.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Fordi han sier utdanning er viktig og når ^{han} selv innser det. Han gjør det og han gjorde det for sin egen og ikke for noen andres skyld, og da du blir voksen.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gyldne tiår" det Det tiåret ^{man} kan på til belst og drømmer skal gå i oppfyllelse.
2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på voksen livet.
3. På midten av 2000-tallet beskriver man om en ny og raskt voksende gruppe.
4. Økte valgmuligheter betyr det økt ansvar for eget livsløp. Det kan føres til av økt individualisering en
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir ikke det ikke desto mer som må realiseres i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene at de får omsorg dem.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper dyrkes dyktighet
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret for å gjøre denne usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at de har for store forventninger men det er ikke de tar på seg skyld.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har kommet tilbake på skolen.

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston fant død,
- å spille Spilte en av sangene hennes å spille på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utgav i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes har fått samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handlet om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere har opplevd
- å fortelle en krig, og boka forteller at de var unike, at alt de
- å gjøre har gjort var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortelle
- historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forandlet har moren seg forvandlet seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant forsvant
- hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale betaler godt å betale, slik at det er

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva har livet bydd på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten blir
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston å mene
 å leve om alt dette, hvis hun lever.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, fordi de unge ofte har forventninger til hvordan livet skal bli.

(så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

Så kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

(derfor) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, derfor har de unge ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(for) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, for de unge har ofte forventninger til hvordan livet skal bli.

(av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen den viktige perioden i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av viktigste perioder i livet.

Hvilken perioden synes du er viktige enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktige perioder i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er økologisk mat ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere
_____ 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

_____ oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi _____ til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun _____ at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. _____ flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger _____ på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i _____ grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere _____ å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat _____ hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner _____ helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, _____ verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. _____ halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å _____ maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere plasser abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene _____ bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer _____ omkring i Oslo, og er allerede på utkikk _____ nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link _____ bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter _____ på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

"Det vidunderlig" i Et dukkehjem

Et dukkehjem handler om Nora, Torvald, Kristine, Dr Rank og Krogstad. Nora er kona til Torvald, sammen med de 3 barn sine. Da Torvald var syk, hadde Nora ~~en~~ forflasket farens underskrift på et lånebrev. Nora og Torvald lever lykkelig og fredfullt liv. Men hadde ~~se~~ Nora hemmeligheter. Nora skrev under på falsket fordi sin far lå for døden ~~og~~. Nora trenger de pengene, var Torvald blitt så syk og de måtte dra til Italia til å hvile ut. Kristine kommer hos Nora. ~~de~~ Kristine var venn til Nora. hun var ~~en~~ enke og søker jobb. Torvald (mannen til Nora) lener ~~for sin jobb~~ sin jobb i banken. På den tida Torvald var sjef i banken. han vil sparke saksfører fra banken i stedet Kristine.

②

Do not write
in this space

på andre siden ~~Kristine~~ elsker Kristine Korstad
men Kristine giftet ~~ikke~~ seg med en annen
mann fordi mora til Kristine var syk og broren
til Kristine var søk arbeid. forstten Korstad var
det samme som sakfører på banken.

~~Den~~ Den historien viser situasjonen Kinner og
mann i Sunfunet. Korstad sier ~~at~~ at han ~~kan~~
har funnet om hemmelighet til Nora. Nora så
den historien til Kristine. Korstad ~~sa~~ sa til Nora
klare ikke seg pårinke Torval ~~han~~ han sier
~~Nor Torvald~~ ~~den~~ den historien ~~for~~ for Torvald.
Når Torvald fant ut, snakket med Nora og han
farter omsorge Nora fra Nora. Nora legger
merke til at ~~h~~ hun kan ikke leve med Torvald
lengre. ~~h~~ Nora føler seg at hun er ~~dukk~~ en
dukk. på den andre siden nekter ^{Torvald} å ta på seg

3

Do not write
in this space

Noras forbrytelse - Nona forstår mer og mer at

må gå fra ham. ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

Kristine tenker at Nona er ~~XXXXXXXXXXXX~~ et lite barn.

~~XXXXXXXXXXXX~~ Når Kristine hadde funnet ut om Nona,

~~XXXXXXXXXXXX~~ at hun ble kjent mer Nona. ~~XXXX~~

Karakter av Nona viser situasjon Kvinne i

Samfunnet og mann i familie ser på kona

som ^{en} dukk ~~XXXX~~ som må passe på barn.

Kvinner på den tida kunne ikke tenker og

gjøre hva de vil og Nona venter på ~~XXXX~~

~~XXXX~~ for å skje i samfunnet.